

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

ПОЛТАВА 2024

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції.
31 жовтня 2024 р., м. Полтава, / Полтавський державний аграрний університет.
Полтава: ПДАУ, 2024. 1495 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: **КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ** – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: **ЛЕГА ОЛЬГА** – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗАЙЦЕВ ЮРІЙ - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ХОМИН ПЕТРО – д.е.н., професор, професор кафедри обліку та аудиту Тернопільського національного університету ім. Івана Пулюя

АРАНЧІЙ ДМИТРО - к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

СКИБА ГАННА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового Інституту управління, економіки та бізнесу «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

СТАМАТ ВІКТОРІЯ - к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївського національного аграрного університету;

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

© Автори, 2024

© Кафедра обліку і оподаткування, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

ДЗІНА ДАР'Я, ДУДНИКОВ ДМИТРО, здобувачі вищої освіти,
Науковий керівник – **МОКІЄНКО ТЕТЯНА**, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ

В сучасних умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій та зростаючої конкуренції на ринку, підприємства стикаються з необхідністю підвищення ефективності своєї діяльності. Один із ключових аспектів, що впливає на успіх підприємства є правильне та своєчасне ведення обліку. Традиційні методи обліку, засновані на ручному введенні даних втратили свою актуальність через людський фактор, високу вірогідність помилок та значні витрати часу на обробку інформації. Саме тому автоматизація обліку стає інструментом для оптимізації бізнес-процесів.

Автоматизація обліку на підприємствах спрямована на вирішення низки важливих завдань, які охоплюють як оперативні, так і стратегічні аспекти управління фінансами та ресурсами. Відповідно, автоматизація обліку на підприємстві – це процес впровадження сучасних інформаційних систем, які дозволяють автоматизувати операції з обліку інформації та даних, мінімізувати ризики помилок, підвищити прозорість облікових процесів. Впровадження такої системи не лише полегшує роботу бухгалтерів, фінансових менеджерів та керівництва, але й дає можливість отримувати аналітичні дані в режимі реального часу, що є ключовим для прийняття стратегічних рішень [1].

Автоматизовані облікові системи можуть використовуватися для різних напрямків діяльності підприємств, у тому числі: бухгалтерського, управлінського, фінансового, матеріального та кардового обліку.

Людський фактор є однією з основних причин помилок в облікових процесах підприємств. Крім того, навіть висококваліфіковані бухгалтери можуть припустити помилку через втому, неуважливість або технічні проблеми при виконанні рутинних завдань, які вимагають обробки обсягу великих даних. Автоматизовані системи обліку можуть мінімізувати ці ризики, забезпечуючи точні розрахунки та знаходити помилки на ранніх етапах. Це особливо важливо при нарахуванні зарплати та податків, складанні накладних витрат тощо.

Завдяки автоматизації значно скорочується час, необхідний для виконання облікових операцій. Процеси, які раніше могли тривати кілька годин або, навіть, днів, тепер виконуються за хвилини. Наприклад, сучасні автоматизовані системи обліку дозволяють швидко формувати фінансову звітність, проводити інвентаризацію, розраховувати заробітну плату та проводити інші операції пов'язанні з обліком.

Автоматизовані системи обліку надають керівникам підприємства оперативну та точну інформацію, що дозволяє прийняти більш обґрунтовані та правильні управлінські рішення на виробничо-господарських процесах. Наприклад, завдяки автоматизованим звітам можна швидко оцінити фінансовий

стан підприємства, визначити проблеми або тенденції та прийняти відповідні заходи [3, с. 226].

Автоматизація облікових процесів допоможе підприємствам скоротити витрати пов'язані з ручною обробкою даних, утриманням великого штату бухгалтерів і аналітиків, а також витратами на матеріали, такі як папір та оренду архівів для зберігання документів. Крім цього, автоматизація дозволить уникати штрафів та санкцій через несвоєчасне подання звітності або помилки в облікових документах, що позитивно вплине на фінансовий результат діяльності підприємства.

Найбільш ефективним підходом до автоматизації облікових операцій на підприємствах є «західний» підхід, при якому автоматизація облікових процесів повинна бути результативною при досягненні стратегічних цілей підприємства.

Сутність цього підходу до автоматизації обліку на підприємствах відбувається в кількох ключових етапах:

- визначення критичних аспектів обліку, які потребують покращення та модернізації;
- формування завдань автоматизації, при якому для кожної проблемної сфери розробляються конкретні завдання автоматизації, які будуть спрямовані на підвищення продуктивності та результативності роботи підприємства;
- перед впровадженням автоматизації оцінюють можливий ефект від неї, що дозволяє порівнювати очікувані результати від автоматизації з витратами на її впровадження та налаштування;
- завершальним етапом є безпосередня автоматизація облікових операцій і внесення змін до структури облікової системи для підвищення її ефективності [4, с. 43].

Цей комплексний підхід дозволяє підприємствам не тільки впроваджувати сучасні технології, але й робити це з урахуванням реальних потреб бізнесу, що значно допомагає у досягненні результативності та ефективності автоматизації обліку.

Для автоматизації облікових процесів на підприємстві можна використовувати такі рішення:

- універсальні програмні пакети з аналітичними можливостями, наприклад, Microsoft Excel;
- програми, написані власними силами (макроси в Excel, SQL Server і т.д.);
- спеціалізовані програмні продукти, що призначені для створення інформаційних сховищ облікових даних;
- ERP-системи, в рамках яких використовується блок з ведення обліку;
- комплексні системи управління підприємством, які інтегрують усі бізнес-процеси в єдине ціле [2, с. 41].

На українському ринку найбільша кількість програмного забезпечення для автоматизації обліку створена спеціально для підприємств торгівлі. Серед найвідоміших розробників виділяються такі компанії, як: «Парус», «Дебет Плюс», «Банкомзв'язок», «ІнтелектСервіс», «Марка», «Протока», «Система», «KTrade», «GrossBee», «ITOGO», «Інфополіс», «ABACUS Professional», «SoNct

Бухгалтерський облік», «Бухкомплекс», «Торгсервіс» та ін. [4, с. 44].

Успішне впровадження програмного забезпечення для автоматизації обліку на підприємстві можливо тільки тоді, коли у підсумку на підприємстві зросте ефективність та якість ведення обліку, котрий буде виражатися в:

- впорядкуванні бухгалтерського обліку;
- збільшенні обсягу інформації, яку надає бухгалтерський облік;
- зменшенні кількості помилок у бухгалтерії;
- підвищенні швидкості виконання облікових операцій;
- зменшенні витрат на ведення обліку.

Якщо таке покращення відсутнє, автоматизація втрачає сенс і не дає очікуваних результатів. Сам перехід від ручного заповнення паперових документів до комп'ютеризованого процесу не може вважатися успішною автоматизацією, оскільки це лише до псевдоавтоматизації, без реальних переваг для бізнесу.

Автоматизація обліку постійно розвивається разом із розвитком інформаційних технологій, відповідно основними перспективами на сьогодні є інтеграція нових технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн та хмарні сховища [2].

Отже, автоматизація обліку на підприємствах є важливим кроком для підвищення ефективності, точності та прозорості бізнес-процесів. Впровадження автоматизованої системи дозволяє значно скоротити кількість помилок, прискорити обробку даних і зменшити витрати на ведення обліку. Однак процес автоматизації потребує планування, аналізу та корекції, щоб уникнути можливих проблем, таких як технічні збої, помилки при адаптації персоналу або ризики безпеки.

Список використаних джерел:

1. Автоматизація бухгалтерського обліку. URL: <https://modulsoft.ua/info/articles/biznes-sovety/avtomatizatsiya-bukhgalterskogo-ucheta/>
2. Бразілій Н. М., Крот Ю. М. Ефективне використання комп'ютерних програм для бухгалтерського обліку: тенденції, проблеми та перспективи. *Галицький економічний вісник*. Тернопіль: ТНТУ, 2024. Том 88. № 3. С. 70-81.
3. Романенко Т. В. Автоматизація обліку на підприємствах. *Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція педагогічних та науково-педагогічних працівників, аспірантів, молодих учених «Інноваційні погляди у майбутнє - 2021»*. 2021. С. 224-229.
4. Скрипник С. В., Франчук І. Б., Шепель І. В. Особливості автоматизації обліку підприємств у сучасних умовах. *Економіка та держава*. 2020. № 10. С. 39-45.

Гладій Анна. Науковий керівник - Нестерук Галина Формування облікової політики підприємства.....	419
Горбун Марія, Кузуб Михайло	
Виклики автоматизації бухгалтерського обліку.....	421
Грицькова Оксана. Науковий керівник - Скиба Ганна Інвентаризація та облік активів підприємства: організація контролю розрахунків і управління відшкодуванням втрат.....	424
Грубіч Ніколь. Науковий керівник - Канцедал Наталія Передумови налагодження ефективної системи обліку органічного виробництва.....	427
Губанова Ганна, Кузуб Михайло	
Бухгалтерія майбутнього: штучний інтелект і бухгалтер.....	429
Дарагаченко Ліліана. Науковий керівник - Дугар Тетяна Об'єкти і суб'єкти «аграрної» інвентаризації.....	432
Демура Дарина, Олександренко Анна. Науковий керівник - Минич Юлія Сучасний менеджмент: аналіз, контроль, нові підходи.....	434
Дзіна Дар'я, Дудніков Дмитро. Науковий керівник - Мокієнко Тетяна Автоматизація обліку як ключовий фактор підвищення ефективності підприємств у цифрову епоху.....	437
Дротянко Ірина. Науковий керівник - Пашкевич Марина Облік страхових платежів.....	440
Дудка Аліна. Науковий керівник - Дугар Тетяна Амортизація основних засобів: вплив специфіки функціонування установ державного сектору.....	443
Душенко Олег, Куцик Валентина Інновації в бухгалтерському обліку як реакція на екзистенційні виклики для підприємств торгівлі.....	445
Єлісєєва Олена Особливості документального забезпечення проведення судових експертиз щодо виплати заробітної плати працівникам підприємства.....	448
Желага Анна, Кузуб Михайло Особливості ведення обліку в авіаційній логістиці.....	451
Zhydovska N.M., Andrushko R.P. Cyber protection in accounting.....	453
Зерницька Крістіна. Науковий керівник - Дубініна Марина Цифрові технології: трансформація аудиту та нові підходи до перевірки фінансової звітності.....	455
Зерницька Крістіна. Науковий керівник - Сирцева Світлана Автоматизація облікових процесів у бюджетних установах: сучасні виклики та перспективи.....	458
Івлєва Дар'я, Нестерук Галина Значення обліку при формуванні економічної політики.....	461

Наукове видання

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»

*Збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної
конференції*

31 жовтня 2024 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск, головний редактор:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

Комп'ютерна верстка:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і
оподаткування

*Матеріали представлені в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей. Всі матеріали перевірено на оригінальність тексту на онлайн сервісах пошуку плагіату. До публікації приймалися тези, в яких відсоток авторського тексту становить не менше 65 %.

